

Udkast

Brutto-tiltagskatalog

DK2020-Klimahandleplan Sorø Kommune

Dato 18.08.2021

Dette brutto-katalog indeholder indsatsforslag til Sorø kommunes kommende klimahandleplan på følgende indsatsområder:

1. Energi
 - Øge produktion af vedvarende energi
 - Udfasning af olie og gas som opvarmingskilde
 - Energieffektiviseringer i bygninger
2. Transport
 - Omstilling til grønne drivmidler
 - Omstilling til alternative transportmidler
3. Landbrug og natur
 - Skovrejsning og udtagning af lavbundsjord
 - Dialog med landbruget om bæredygtig omlægning af produktion og dyrkning
4. Ressourcer og cirkulær økonomi
 - Affalds- og ressourceudnyttelse (genanvendelse)
 - Bæredygtigt byggeri og renovering
5. Grøn kommune – Ledelse, Byplanlægning og Drift
 - Tværgående politiske beslutninger
 - Kommunen som arbejdsplads
 - Kommunalbestyrelsens involvering i omverdenen
 - Byplanlægning
 - Drift
6. Grønt erhvervsliv
7. Børn, unge og uddannelse
8. Grønne råd og klimadfærd

ENERGI		
Målområder	Forslag til indsatsmål	Forslag til indsatser
1 Øge produktion af vedvarende energi (VE) i Sorø Kommune	<ul style="list-style-type: none"> • En CO2-neutral elsektor i Sorø kommune i 2030. • Bidrage til den nationale VE andel. 	<ul style="list-style-type: none"> • Arbejde for etablering af solcelleparker i Sorø Kommune. • Plan og retningslinjer for vedvarende energianlæg i Sorø Kommune (solcelleparker). • VE-anlæg i kommunale bygninger • Støtte op om kampagner og viden om etablering af mindre VE-anlæg/solcelleanlæg/for husstande.
2 Udfasning af olie og gas som opvarmningskilde	<ul style="list-style-type: none"> • Alle bygninger i Sorø Kommune (som geografi) opvarmes fossilfrit inden 2050. • Udfase naturgas i Sorø Kommunes bygninger og institutioner inden 2030 (3.303 ton CO2). • Udfase oliefyr i alle husholdninger og erhverv inden 2030 (2.982 ton CO2). • Udfase naturgas i alle husholdninger og erhverv inden 2050 (25.124 ton CO2). 	<ul style="list-style-type: none"> • Bioenergi Sorø – omlægge fjernvarme fra naturgas til varme baseret på have-park-affald (anlægget er under opførelse, tæller derfor ikke som nyt tiltag, er indeholdt i BAU) • Fjernvarmeudrulningsplan - yderligere udrulning af fjernvarme under Bioenergi Sorø. • Strategisk energiplan. • Konvertering af energianlæg i kommunale bygninger til ikke fossile energikilder (udfasning af naturgas) • Borgerrettede kampagner og dialog om sløjfning af olie- og gasfyr i de byområder, hvor fjernvarme ikke er en fremtidig løsning, samt i det åbne land. • Tilsynskampagne rettet mod erhvervsolieforbrugere.
3 Energieffektiviseringer i bygninger	<ul style="list-style-type: none"> • Det samlede energi- og varmeforbrug i Sorø Kommune (som geografi) er nedsat med 10 % frem mod 2030, og 30 % i 2050. • Finansierings-pulje til energioptimerende tiltag i kom- 	<ul style="list-style-type: none"> • Energi-/varmebesparelse og -optimering i de kommunale bygninger. • Understøtte energioptimering og varmebesparelser i private husstande og virksomheder.

		munens egne bygninger videreføres.	
TRANSPORT			
Målområder	Forslag til indsatsmål	Forslag til indsatser	
1 Omstilling til grønne drivmidler	<ul style="list-style-type: none"> • Mindst 20 % af personbiler i Sorø Kommune skal være elbiler i 2030, og 90 % i 2050. • 80-100 % af den kommunale bilflåde er omlagt til grønne drivmidler senest i 2030. • Den kollektive trafik kører 100 % på grønne drivmidler senest i 2030: <ul style="list-style-type: none"> - Fossilfri rutebusdrift senest i 2030 (591 ton CO2). - Fossilfri lokalbane senest i 2030 (862 ton CO2). • Krav til grønne drivmidler er indarbejdes i alle relevante kommunale udbud, hvor muligt, herunder også ift. renovation. • Dialog med landbruget og byggeriet om omlægning til grønne drivmidler. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ladestanderstrategi og udmøntning. • El-net parat til el-biler. • Omlægning af kommunens bil- og maskinpark til el/grønne drivmidler. • Movias busdrift kører på el/grønne drivmidler senest i 2030. • Krav om grønne drivmidler i kommunale udbud, hvor transport indgår. • Lokalbanen omstilles til grønne drivmidler. • Dialog med landbruget og byggeriet om omlægning af brændstofforbrug til grønne drivmidler. 	
2 Omstilling til mere klimavenlige transportformer	<ul style="list-style-type: none"> • Mindst 15 % af Sorøborgernes transport i personkilometer skal være via kollektiv transport, cykel eller gåben i 2030 (I dag er det 9,5 %, mens bilture udgør 90,3 %). • 2 ud af 3 ture kortere end 4 km (66 %) foregår på cykel/elcykel inden 2030. I dag er det 56 % af ture under 4 km. der foregår på cykel/elcykel. • Arbejde for et kommunedækkende cykelstinet. • Understøtte omstillingen til samkørsel og delbiler. 	<ul style="list-style-type: none"> • Fremme af attraktiv kollektiv transport, herunder fornyelse af stationer mv. • Understøttelse af samkørsel/delebiler via digitale platforme mv. • Mobilitet på tværs – partnerskabsprojekt i regi af Gate 21. • Cykelstier – arbejde mod et kommunedækkende cykelstinet. • Cykelkampagner. 	

LANDBRUG OG AREALANVENDELSE		
Målområder	Forslag til indsatsmål	Forslag til indsatser
1 Skovrejsning og udtagning af lavbundslande	<ul style="list-style-type: none"> • Det er en målsætning, at 58 % af de organiske jorde i Sorø Kommune tages ud af produktion inden 2030, og at 100 % tages ud inden 2050. • Via privat og kommunal skovrejsning øges det samlede skovareal fra nuværende 16,8 % af kommunens samlede areal til 20 % i 2030, og til 25 % i 2050. 	<ul style="list-style-type: none"> • Understøtte udtagning af lavbundslande fra dyrkning. • Skovrejsning
2 Dialog med landbruget om bæredygtig omlægning af produktion og dyrkningsmetoder	<ul style="list-style-type: none"> • At klimagasudledningen fra landbruget reduceres (der kan ikke opsættes målsætninger herfor, før det nationale udspil kendes). 	<ul style="list-style-type: none"> • Partnerskabsaftale med relevante landbrugsaktører. • Dialog om muligheder for bæredygtig omlægning og optimering af dyrknings- og produktionsformer - herunder: <ul style="list-style-type: none"> - Optimering af fodersammensætning til kvæg - Omlægning til produktion til plantebaseret protein og græsprotein - Omlægning til nye dyrkningsmetoder - Dialog om muligheder for overdækning af gyllebeholdere og forsuring af gylle - Dialog om omlægningsmuligheder for biogasanlæg på bedriftsniveau • Tilsynskampagne – 10 gode klimatip til landbrugere
RESSOURCER OG CIRKULÆR ØKONOMI		
Målområder	Forslag til indsatsmål	Forslag til indsatser
1 Affalds- og ressourceudnyttelse (genanvendelse)	<ul style="list-style-type: none"> • Der udarbejdes ny affaldsplan, som også omfatter CO2potentialer og Klimamål. Dette videreføres i samarbejde med AffaldPlus i affaldsplan-lægnings fremadrettet • Der er skabt bedre overblik ift., hvordan vi som kommune kan opnå klimareduktioner ved at borgerne sortere bedst muligt, og affaldet genanvendes, samt at 	<ul style="list-style-type: none"> • Affaldsplanlægning med udregning og opgørelse over klima- og CO2potentialer. • Kampagner for øget bevidsthed om genanvendelse og affaldsforebyggelse hos borgere

		affaldsmængden reduceres generelt.	
2	Bæredygtigt byggeri og renovering	<ul style="list-style-type: none"> • Krav til bæredygtige materialer indarbejdes i alle relevante kommunale udbud, (påbegyndes fra 2022 og frem). 	<ul style="list-style-type: none"> • Krav til anvendelse af genbrugsmaterialer og bæredygtige materialer i kommunale byggerier og renoveringer. • Understøtte lokale håndværkere og erhverv i at anvende genbrugsmaterialer og bæredygtige materialer. • Jordhoteller/jordstrategi.
GRØN KOMMUNE – Ledelse, Byplanlægning og Drift			
	Målområder	Forslag til indsatsmål	Forslag til indsatser
1	Tværgående politiske beslutninger	<ul style="list-style-type: none"> • Kommunalbestyrelsen træffer beslutninger indenfor hele kommunens virke, og tænker fremadrettet grøn omstilling ind i alle relevante indsatser. 	<ul style="list-style-type: none"> • Klima og bæredygtighed i alle sagsfremstillinger. • Indarbejde CO2 opgørelsen i business case-skabelonen (udviklingsprojekter)
2	Sorø kommunen som arbejdsplads	<ul style="list-style-type: none"> • Sorø Kommune som arbejdsplads går foran som godt eksempel i den grønne omstilling. • Sorø Kommune er en af de største virksomheder i kommunen med godt 2000 ansatte. De mange medarbejders virke kan "ved et grønt mindset" rykke på mængden af udledte drivhusgasser. 	<ul style="list-style-type: none"> • Arbejd-hjemme-dage & digitale møde, seminarer mv. • Bæredygtighed indarbejdet i medarbejderudviklingssamtaler. • Transport til og fra arbejde via samkørsel og cyklisme. • Ecodriving - undervisning af kommunens ansatte i klima-effektiv kørsel. • Anvende cykel/elcykel ved tilsynsbesøg, møder mv. hvor muligt.
3	Kommunalbestyrelsens involvering i omverdenen	<ul style="list-style-type: none"> • Kommunalbestyrelsen bruger sin rolle aktivt til at gå i dialog med omgivelserne. Herunder ved dialog med borgerne i kommunen, samt ved påvirkning af andre myndigheder og samarbejdspartnere. • Der udarbejdes partnerskabsaftaler med ejerselskaber der omfatter CO2-reduktioner. 	<ul style="list-style-type: none"> • Påvirkning af statslige- og andre myndigheder i den grønne omstilling. • Partnerskabsaftaler med ejerselskaber om CO2 reduktioner – Forsyningen, AffaldPlus mv. • Grøn omstilling indtænkes ved lånoptag og investerings-

			<p>aktiviteter</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tilskud og puljer til foreninger mv. med krav om målsætninger for bæredygtighed og klima. • Folkemøde Sorø - bl.a. med fokus på den grønne omstilling.
4	Byplanlægning	<ul style="list-style-type: none"> • Sorø Kommune vil gennem kommune- og lokalplanlægning søge at begrænse ressourceforbruget og fremme valget af bæredygtige materialer og miljørigtige løsninger. • Sorø Kommune vil fortsætte med at integrere principper der understøtter lokal mobilitet i byplanlægningen. <p>Sorø Kommune vil arbejde med særskilte indsatser i bysamfund der fastholder fokus på vigtigheden af klimaindsatsen – fx plant et træ/gave til tilflyttere mv.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Via kommune- og lokalplanlægning begrænse ressourceforbruget ved byggeri. • Byplanlægning der understøtter lokal mobilitet. • Plant et træ – gave til tilflyttere.
5	Sorø kommunes egen drift	<ul style="list-style-type: none"> • Kommunalbestyrelsen arbejder med grøn omstilling af driften i Sorø Kommune, også selvom der ikke kan beregnes ikke direkte afledt effekt CO2-effekt af alle tiltag. På sigt kan tiltagene bidrage væsentligt til en CO2-reduktion via ændret adfærd, forbrug mv. 	<ul style="list-style-type: none"> • Bæredygtige indkøb. • Optimering af vareleveringer. • Kommunale kantiner/køkkener – mere variation med klimavenlige måltider, og minimering af madspild. • Vild med vilje – udbredelse af konceptet.
GRØNT ERHVERVSLIV			
Målområder		Forslag til indsatsmål	Forslag til indsatser
1	Grønt Erhvervsliv	<ul style="list-style-type: none"> • Implementeringen af indsatser under Grønt Erhvervsliv sker gennem dialog med Sorø Erhvervs Klimapanel, og via brede partnerskaber med erhvervslivet i 	<ul style="list-style-type: none"> • Sorø Erhvervs Klimapanel • Klimapartnerskaber med lokale erhvervsdrivende.

	<p>Sorø Kommune.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sorø Kommune vil understøtte udviklingen af grønne virksomheder og grøn turisme. • Sorø Kommune ønsker i samarbejde med lokale virksomheder, at understøtte nye klimavenlige løsninger, der kan bidrage til den grønne omstilling både lokalt og i vores omverden, og derved sikre lokale arbejdspladser. 	<ul style="list-style-type: none"> • Fortsætte arbejdet med verdensmål i virksomhedsregi. • Bæredygtig turisme. • Opdatering af Sorø Kommunes Vækststrategi i forhold til Klimahandlingsplanens målsætninger. • Samarbejde med We Build Denmark og Gate21 om bæredygtige indsatser.
BØRN, UNGE OG UDDANNELSE		
Målområder	Forslag til indsatsmål	Forslag til indsatser
Børn, unge og uddannelse	<ul style="list-style-type: none"> • Vi uddanner fremtidens borgere til at bygge og efterspørge fremtidens bæredygtige samfund. • Klima og bæredygtighed er en naturlig del af undervisningen i Sorø Kommunes folkeskoler, og er en integreret del i undervisningsforløbene. • Børn og unge som ambassadører – ved at uddanne børn og unge i klimabevidst adfærd kan børn og unge være ambassadører i forhold til deres forældre og venner, og dermed bidrage til grønne omstilling. 	<ul style="list-style-type: none"> • Den igangværende undervisning i klima og bæredygtighed i Sorø Kommunes folkeskoler fortsættes som fortløbende indsatser. • Bottom-up klimaindsats på skolerne. • Vildeste Kommune – Sorø sommer! • Naturfagsstrategi med bæredygtighedsmålsætninger. • Den grønne rygrad - nationalt program med det formål at udvikle et grønt curriculum. • Natur og bæredygtighed i børnehøjde (daginstitutionerne).
GRØNNE RÅD OG KLIMAFORMIDLING		
Målområder	Forslag til indsatsmål	Forslag til indsatser
Grønne råd og klimaformidling	<ul style="list-style-type: none"> • Sorø Kommunes arbejde med den grønne omstilling skal være tilgængelig og formidlet til borgere og relevante råd, foreninger mv. 	<p>Dialog og partnerskaber med foreninger, råd og borgergrupper.</p> <p>Gode råd om klimabevidst hverdag (kampagne).</p>

	<ul style="list-style-type: none">• Sorø Kommune søger samarbejde og partnerskab med så mange borgere og relevante råd, foreninger som det er tidsmæssigt, ressourcemæssigt og indsatsmæssigt muligt og relevant.	Klimaformidling til borgere (og virksomheder).
--	---	--

UDKAST